

O autorima

Marko-Antonio Brkić, novinar i pjesnik. Diplomirao teologiju u Mostaru. Od 1977. radi kao novinar i urednik dokumentarnoga religijskog programa na Televiziji Bosne i Hercegovine, urednik je nekoliko religijskih dokumentarnih emisija u bosanskohercegovačkim medijima (radiju i televiziji). Jedan je od pokretača časopisa za međureligijski dijalog *Abraham*, koji izlazi u Sarajevu od 1998. Uređivao je list *Djelo križa* te magazin *Religijski pogledi* (1998–2000). Značajnija djela: *Ero sapiens* (1995).

Milenko Brkić, redoviti profesor pedagogije na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Predaje i na Pedagoškoj akademiji u Sarajevu te na Fakultetu prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti u Mostaru. Ministar za obrazovanje, znanost, kulturu i fizičku kulturu BiH (1989–91), ministar za vjerska pitanja BiH (1991–92), predsjednik Crvenog križa BiH; zastupnik u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine. Bio je predsjednik Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine (15. III. – 24. X. 1992), utemeljitelj Hrvatske narodne zajednice (1996). Objavio je više od 100 znanstvenih i stručnih radova. Značajnija djela: *Pedagogija i psihologija za medicinske škole* (suautor, 1979), *Teorija i praksa moralnog odgoja učenika* (1985), *Struke, obrazovni profili i zanimanja u srednjem stručnom odgoju i obrazovanju* (1989), *Preopterećenost učenika: uzroci i posljedice* (2001), *Metodologija izrade testova znanja* (2002), *Statistika u istraživanju odgoja i obrazovanja* (2003).

Ivan Cvitković, akademik, redoviti profesor na Fakultetu političkih nauka u Sarajevu. Do 1989. obnašao je i neke političke funkcije. Bio

je sekretar Predsjedništva CK SKBiH (1987–89). Bavi se sociologijom religije, sociologijom spoznaje i morala te pitanjima identiteta. Znanstvene i stručne radove objavljuje u mnogim časopisima. Objavio je više od dvadeset knjiga, pretežito iz područja sociologije religije. Značajnija djela: *Marksistička misao i religija* (1980), *Religije u BiH* (1982), *Krleža, Srbi i Hrvati* (1991), *Rječnik religijskih pojmova* (1991), *Sociologija religije* (1995), *Društvena misao u svetim spisima* (1997), *Religije suvremenog svijeta* (1999), *Sociologija spoznaje* (2001), *Konfesija u ratu* (2004), *Sociološki pogledi na naciju i religiju* (2005), *Hrvatski identitet u Bosni i Hercegovini: Hrvati između nacionalnog i građanskog* (2006), *Socijalna naučavanja u religijama* (2007).

Šaćir Filandra, redoviti profesor na Fakultetu političkih nauka u Sarajevu. Obavljao je poslove asistenta na Institutu za proučavanje nacionalnih odnosa, glavni je i odgovorni urednik časopisa *Lica*, direktor izdavačke kuće Bosna, direktor radija BiH, predsjednik Izvršnog odbora izdavačke kuće »Sejtarija«. Objavio je više od 80 znanstvenih i stručnih radova, studija i rasprava iz područja filozofske, sociološke i političke misli. Predsjednik je Izvršnog odbora BZK »Preporod« u Sarajevu. Značajnija djela: *Bošnjaci i moderna: humanistička misao Bošnjaka od polovine XIX. do polovine XX. stoljeća* (1996), *Bošnjačka politika u XX. stoljeću* (1998), *Bošnjačka ideja* (2002).

Željko Ivanković, književnik, pjesnik, publicist, novinar i prevoditelj. Završio Pedagošku akademiju (1977) i Filozofski fakultet u Sarajevu (1987). Radio je u izdavačkoj kući »Veselin Masleša« kao korektor, lektor i urednik (1979–92), zatim bio ravnatelj, glavni i odgovorni urednik BH Pressa (1992–2001). Od 2001. radi u Parlamentarnoj skupštini BiH kao rukovoditelj Indok-sektora. Dobitnik je brojnih priznanja i književnih nagrada za književnost, poeziju, esejistiku i dr. Značajnija djela: *Nešto od onog što jest* (1978), *Vrijeme bez glagola* (1986), *Priče o ljubavi i smrti* (1989), *Urušavanje slike* (1990), *Zvezdangrad* (1990), *Dodirom i svijet poče* (1992), *700 dana opsade* (1995), *Izgubljeni zavičaj* (1995), *Ljubav u Berlinu* (1995), *Tko je upalio mrak?* (1995), *Izbor poezije* (1999), *Pisci franjevci vareškog kraja* (1999), *Nove priče*

o ljubavi i smrti (2001), *Na marginama kaosa* (2001), *Raskoš, hladna mjesečina* (2002), *Odrastanja* (2002), *Vareške priče* (2003), *Isus je pročitao novine* (2006), *Tetoviranje identiteta* (2007).

Ivo Komšić, redoviti profesor sociologije na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Bavi se industrijskom sociologijom i sociologijom politike. Za vrijeme rata u BiH (1991–95) bio je član Predsjedništva Republike BiH (sve do izborâ nakon Daytonskog sporazuma 1996). Jedan je od osnivača Hrvatske seljačke stranke Bosne i Hercegovine (1993) i njezin prvi predsjednik. Prvi je predsjednik utemeljenog Hrvatskoga narodnog vijeća Bosne i Hercegovine (HNV BiH) i njegov predsjednik (1994–2002). Jedan je od idejnih tvoraca Washingtonskih sporazuma. Utemeljitelj je Socijaldemokratske unije BiH. Objavio je više stotina stručnih priloga o političkom i društvenom stanju u BiH i regiji, iznesenih na mnogim domaćim i međunarodnim skupovima, okruglim stolovima i političkim konferencijama. Značajnija djela: *Dijalektika robnog oblika* (1987), *Automatizacija i humanizacija* (1999), *Preživljena zemlja – Tko je, kada i gdje dijelio BiH* (2006).

Alen Kristić, predavač na Sveučilištu u Sarajevu. Završio je filozofsko-teološki studij u Sarajevu (2003). Osim teologije, bavi se i sociologijom religije, te komparativnom religiologijom. Aktivni je sudionik međureligijskog i ekumenskog dijaloga. Sudjeluje na različitim simpozijima u zemlji i inozemstvu te surađuje u važnim periodičnim publikacijama. Urednik je u časopisu *Status* i mjesečniku *Bobovac*. Gast je predavač na magistarskom postdiplomskom programu *Religijske studije* pri Centru za interdisciplinarnu poslijediplomske studije Sveučilišta u Sarajevu iz područja svjetskog ethosa, kristologije te pojedinih pitanja iz odnosa kršćanstva i islama. Značajnija djela: *Religija i moć* (2009).

Slavo Kukić, redoviti profesor na Ekonomskom i Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru. Predavač na dodiplomskim i poslijediplomskim studijima na Sveučilištu u Sarajevu te sveučilištima u Splitu i Dubrovniku. Autor je devet sveučilišnih i srednjoškolskih udžbenika

iz područja sociologije, logike i ekonomije: Značajnija djela: *Položaj građanina i naroda u Bosni i Hercegovini* (1998), *Država i nacija: Bosna i Hercegovina – posljednji etapni prostor konsolidacije Europe* (1999), *Bosnia and Herzegovina, Human development Report* (1999), *Human Security in South-East Europe* (1999), *Položaj Roma u Bosni i Hercegovini* (1999), *Demografske promjene i položaj manjina u Bosni i Hercegovini* (2000), *Civilno društvo i lokalna demokratija* (2001), *Svjedok vremena* (2001), *Lokalna i regionalna samouprava u Bosni i Hercegovini* (2002), *Balkanska krčma, novi krug nacionalista* (2005), *Ashdownova bosanskohercegovačka faza, posljednja godina braka iz interesa* (2005).

Luka (Mirko) Markešić, svećenik i redoviti profesor na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu. Nakon svećeničkog ređenja (1964) bio je kapelan u Zenici (1965–66, 1970–72), potom u Brajkovićima (1966–67) i Vijajci (1967–68) te član samostana sv. Ante u Sarajevu (1968–70). Biran je za meštra bogoslova (1973–79), za definitora (1979–82) i provincijala Bosne Srebrene (1982–91). Član više provincijskih komisija Bosne Srebrene, član, a potom predsjednik Hrvatskoga narodnog vijeća u BiH od Četvrtoga sabora, 12. II. 2004. Bavi se ponajprije pitanjima i problemima ekleziologije i teologije. Piše prikaze knjiga, izvještaje, komentare, komemorativne članke, govore i okružnice te članke iz područja teologije te suvremenih društvenih, političkih, kulturnih i crkvenih zbivanja u BiH. Značajnija djela: *Crkva u samoupravnom socijalizmu* (1986), *Slučaj Bosna* (1995), *Crkva Božja. Postanak – povijest – poslanje* (2005), *Izgradnja Crkve prema Prvom pismu Korinćanima* (2006), *Čovjek u Božjoj budućnosti: kršćanska eshatologija* (2007), *Čovjek u Božjoj milosti: kršćanska antropologija* (2008), *Čovjek u misteriju Boga* (2009), *Kako živjeti zajedno* (2009).

Stjepan Mesić, političar i pravnik. Saborski zastupnik od 1965, sudionik Hrvatskoga proljeća. Zastupnik u Saboru RH (1990. i 1992), predsjednik Predsjedništva SFRJ (1991), prvi predsjednik Vlade RH, predsjednik Zastupničkoga doma Sabora (1992–94). Jedan od utemeljitelja HDZ-a, utemeljitelj i predsjednik Hrvatskih nezavisnih demokrata (HND), a od

1997. u članstvu HNS-a te njezin izvršni potpredsjednik. Predsjednik RH (2000 – 2010). Pridonio je vanjskopolitičkom otvaranju Hrvatske i normalizaciji odnosa sa susjednim državama te demokratskom razvoju društva. Objavio memoare *Kako smo srušili Jugoslaviju* (1992; 2. izdanje pod naslovom *Kako je srušena Jugoslavija*, 1994).

Mirko Pejanović, redoviti profesor politologije na Fakultetu političkih nauka u Sarajevu. Za vrijeme rata u BiH bio je član Predsjedništva Republike BiH. Obavlja i funkciju predsjednika Srpskoga građanskog vijeća. Bavi se razvojem i pitanjima lokalne i regionalne samouprave u BiH, razvojem političkog pluralizma u BiH te pitanjima vezanima uz institucionalni politički ustroj BiH. Autor je istraživačkih studija u izvedbenim projektima Centra za razvoj lokalne i regionalne samouprave: *Primjena koncepta euroregije u BiH* i *Opštine u BiH: demografske, socijalne, ekonomske i političke činjenice*. Značajnija djela: *Bosansko pitanje i Srbi u BiH* (1999), *Through Bosnian Eyes: The Political Memoir of a Bosnian Serb* (2004), *Politički razvitak BiH u postdejtonskom periodu* (2005).

Tomo Vukšić, svećenik i redoviti profesor na Vrhbosanskoj teologiji u Sarajevu. Od 1987. predaje istočnu teologiju i ekumenizam na Teološkom institutu u Mostaru. Bio je predstojnik Teološkog instituta u Mostaru (1991–94) i vicerektor Vrhbosanske katoličke bogoslovije (1993–98). Od 1993. je redoviti član Odjela za kršćanski istok Instituta za ekumensku teologiju i dijalog Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Suradnik, urednik i član uredništva više časopisa, leksikona i novina. Značajnija djela: *I rapporti tra i cattolici e gli ortodossi nella Bosnia ed Erzegovina dal 1878 al 1903* (1991), *Katoličanstvo u Bosni i Hercegovini* (suautor, 1993), *Međusobni odnosi katolika i pravoslavaca u Bosni i Hercegovini (1878.–1903.)* (1994), *Confessores fidei. Čule, Čekada, Majić, Nuić, Perić* (2000), *Mi i oni. Siguran identitet pretpostavka susretanja* (2000), *Crkva i država u Bosni i Hercegovini* (2007).

Goran Sunajko